

Medlemsmöte Stiftelser i Samverkan

4 februari 2025

Program - Aktuellt på stiftelseområdet

15.00 Inledning

Civilrätt

Redovisning

15.55 *Bensträckare*

Skatt

Internationella frågor

17.00 Mingel med tilltugg

Aktuellt på civilrättsområdet

Joel Amram

Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag

- Proposition 2024/25:8
- Ändringar i stiftelselagen
 - Ställföreträdarjäv
 - Anmälningsskyldighet för kvalificerad revisor (vid misstanke om viss brottslighet)
 - Förseningsavgift vid sen inlämning av årsredovisning och revisionsberättelse
 - Tillsynsmyndigheten får ansöka om likvidation
 - Förbud mot målvakter i en stiftelses styrelse
- Trädde i kraft den 1 januari 2025

Länsstyrelserna

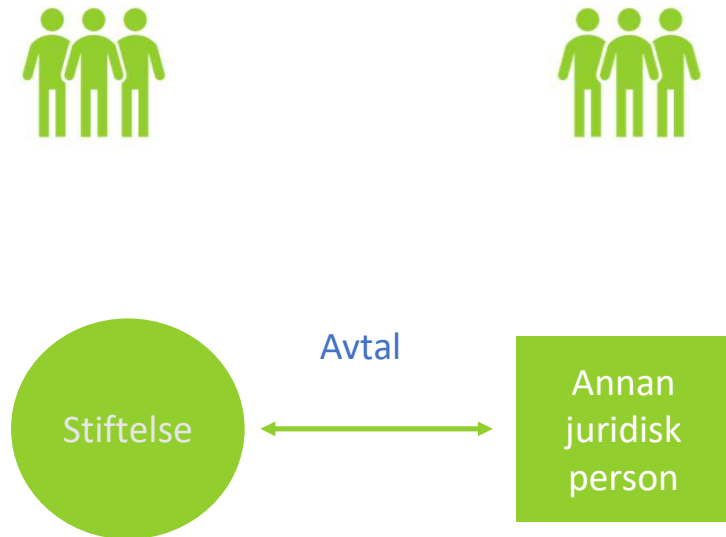
- Ny organisation av stiftelseverksamheten (1 jan 2025)
 - Stiftelser med säte i Uppsala, Södermanland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg, Värmland och Örebro län flyttas till *Länsstyrelsen Örebro län*
 - Stiftelser med säte i Västernorrland och Jämtland flyttas till *Länsstyrelsen Norrbotten*
- Anmälningar av styrelseledamot, firmatecknare och förvaltare
 - Försäkran på heder och samvete att det inte föreligger konkurs eller förvaltarskap

Jäv

2 kap. 14 och 21 §§ stiftelselagen

- En styrelseledamot/förvaltaren får inte handlägga en fråga om
 - avtal mellan styrelseledamoten/förvaltaren och stiftelsen,
 - avtal mellan stiftelsen och tredje man, om styrelseledamoten/förvaltaren i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot stiftelsens intresse
- Med avtal jämställs annan rättshandling (endast vid egen förvaltning) och rättegång eller annan talan.

Ställföreträdarjäv

Avtal mellan stiftelsen och en juridisk person som styrelseledamoten/förvaltaren ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Undantag:

- stiftelsens motpart är ett företag i samma koncern
- stiftelsens motpart är någon som stiftelsen har som ändamål att främja och som utser en eller flera styrelseledamöter/förvaltare för stiftelsen, eller vid liknande förhållanden.

När är en stiftelses styrelse beslutför?

HFD 2024 ref. 50

- Tillsynsmyndigheten hade förordnat en fjärde ledamot till en styrelse som skulle bestå av 4–8 ledamöter.
- Det ifrågasattes om det var riktigt eftersom tillsynsmyndigheten endast kan förordna upp till beslutförhet.
- Högsta förvaltningsdomstolen
 - Styrelsen är beslutför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter är närvarande (2 kap 12 § SL).
 - Hela antalet ledamöter = det antal som ska finnas enligt förordnandet
 - Hela antalet ledamöter = det faktiska antalet om antalet ledamöter kan variera enligt förordnandet
 - Eller det lägsta antalet om styrelsen är undertalig

Övrigt från domstolarna

- Ändring av stiftelses föreskrifter – ändring eller otillåtet tillägg?
 - *Kammarrätten i Stockholm, 2024-10-01, mål nr 126-24*
- Tillräckligt bestämt ändamål? – registrering av stiftelse
 - *Kammarrätten i Sundsvalls dom den 4 september 2024, mål nr 910-24*
- Bolag som stiftare
 - *Stockholms tingsrätts dom den 18 juni 2024 i mål nr T 7435-24*

Aktuellt på redovisningsområdet

Kerstin Fagerberg

Ändrade arkiveringsregler

- Ändringar i bokföringslagens (BFL) arkiveringsregler
 - trädde i kraft den 1 juli 2024.
- Ursprunglig handling får förstöras
 - om räkenskapsinformationen har överförts till annan handling som sparas under återstående arkiveringstid
 - gäller även räkenskapsinformation som överförts innan 1 juli
- Sjuåriga arkiveringstiden ändras inte
- Kontroller som behöver göras innan överförd handling förstörs
 - att alla uppgifter på kvittot eller fakturan som fotograferas/skannas kommit med i överföringen och är läsbara och tydliga efter överföringen
 - att alla sidor i kvittot eller fakturan är överförda

Ändringar i årsredovisningslagen

- Ändringar som berör stiftelser
 - Datering och undertecknande av årsredovisning (2 kap. 7 §)
 - Redovisning av eget kapital (Bilaga 1)
 - Redovisning av förändringar i eget kapital i förvaltningsberättelsen (6 kap. 2 §)
- Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2024.
 - ska tillämpas för räkenskapsår som inleds efter den 30 juni 2024

Årsredovisningens datering och undertecknande

- Årsredovisningen ska dels dateras, dels innehålla uppgift om den dag då den undertecknades
- Datering
 - den dag då årsredovisningens slutliga innehåll bestämdes och årsredovisningen var färdig för undertecknande
 - i företag som företräds av en styrelse kan detta vara den dag då årsredovisningen togs till beslut i styrelsen
 - kan vara någon annan dag då de ansvariga befattningshavarna på annat sätt blev ense om årsredovisningens innehåll
 - kravet på datering kan tillgodoses genom att det i avslutningen av årsredovisningen anges att den har beslutats ett visst datum

Årsredovisningens datering och undertecknande

- Undertecknande
 - det ska framgå vilket datum respektive befattningshavare har skrivit under
 - skriver alla befattningshavare under samma dag räcker det att datum för underskrift anges en gång
 - skrivs årsredovisningen under olika dagar behöver datumet för respektive befattningshavares underskrift anges
 - datum för underskrift anges i anslutning till respektive underskrift.
- Årsredovisningen är färdigställd
 - när den är såväl daterad som undertecknad av samtliga de befattningshavare som ska underteckna den

Redovisning av eget kapital

ÅRL Bilaga 1

- I Kapital
- II Fonder
 - 1. Underhålls- och förnyelsefond
 - 2. Kapitalinkomstfond
 - 3. Kapitalandelsfond
 - 4. Fond för verkligt värde
 - 5. Övrigt
- III Balanserad vinst eller förlust
- IV Årets resultat

Redovisning av eget kapital – K2

Bundet eget kapital

Stiftelsekapital

- ursprungligt tillskjutet kapital
- tillkommande donationer
- kapitalisering enligt stiftelsens förordnande

Ackumulerat realisationsresultat

realisationsresultat som enligt stiftelseförordnandet inte får förbrukas för stiftelsens ändamål

Summa bundet eget kapital

Fritt eget kapital

Ändamålsbestämda medel

medel som reserverats för specifika ändamål och som särredovisas

Balanserat resultat

sammanlagda beloppet av tidigare års balanserade överskott och underskott

Årets resultat

årets resultat enligt resultaträkningen

Summa fritt eget kapital

Summa eget kapital

Redovisning av eget kapital – K2

Stiftelsekapital	• ursprungligt tillskjutet kapital • tillkommande donationer
Ändamålsbestämda medel	medel som reserverats för specifika ändamål och som särredovisas
Balanserat resultat	det sammanlagda beloppet av tidigare års balanserade överskott och underskott
Årets resultat	årets resultat enligt resultaträkningen
Summa eget kapital	

Ändamålsbestämda medel

- Ändamålsbestämda medel - medel som reserverats för specifika ändamål
- Exempel
 - gåvor som erhållits för ett specifikt ändamål och som inte har använts innan räkenskapsårets slut
 - medel som stiftelsen själv beslutat ska användas för ett specifikt ändamål
 - specifikt ändamål som är snävare än stiftelsens ändamål
 - gåvor som erhållits med villkor som innebär att de ska användas under flera år
- Redovisning av ändamålsbestämda medel görs genom en omföring inom eget kapital
- Har stiftelsen flera olika ändamål kan de specificeras i en not
- Inget krav på att ändamålsbestämda medel ska särredovisas

Förvaltningsberättelsen - K2

Verksamheten

Allmänt om verksamheten	stiftelsens säte, vilken verksamhet stiftelsen bedriver, andra förhållanden som särskilt berör stiftelsen
Främjande av ändamålet	på vilket sätt ändamålen har främjats
Väsentliga händelser under räkenskapsåret	
Flerårsöversikt	En rättvisande översikt över utvecklingen av stiftelsens verksamhet, ställning och resultat
Hållbarhet	frivilliga upplysningar om hållbarhet
Förändringar i eget kapital	förändringar i eget kapital jämfört med föregående räkenskapsår

Förändringar i eget kapital - förvaltningsberättelsen

	Stiftelse- kapital	Ackumulerat realisations resultat	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	33 400	46 600	1 400	5 100	3 700	90 200
Omföring föregående års resultat				3 700	-3 700	
Beviljade anslag				-3 400		-3 400
Återförda anslag				500		500
Kapitalisering	166			-166		
Omföring årets realisationsresultat		3 400		-3 400		
Omföring ändamålsbestämda medel			300	-300		
Årets resultat					5 060	5 060
Belopp vid årets utgång	33 566	50 000	1 700	2 034	5 060	92 360

Erhållna gåvor

Förändringar i eget kapital – K3

- Specifikation av förändringar i eget kapital ska visa följande uppgifter:
 - a) under räkenskapsåret erhållna gåvor som inte får förbrukas för stiftelseändamålet.
 - b) i förekommande fall omföringar av realisationsresultat till bundet eget kapital.
 - c) kapitalisering.
 - d) beslutade bidrag.
- Beloppen ska, i förekommande fall, delas upp på bundet respektive fritt eget kapital
 - kan behöva delas in ytterligare enligt stiftelseförordnandet.

Översyn av K3 och K2

- Förslag på ändringar var ute på remiss under 2023
- Hanteras av BFN under våren 2025

Aktuellt på skatteområdet

Lynda Ondrasek Olofsson och Erika Roos

Agenda

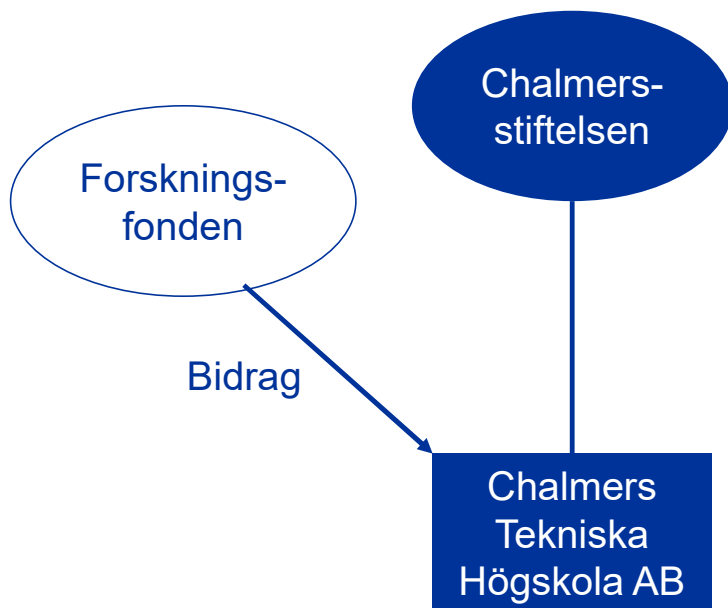
- Avgöranden från HFD
- Avslutade och pågående utredningar
- Nyheter från Skatteverket

Går det att lämna bidrag till aktiebolag?

Några utgångspunkter:

- Ett allmännyttigt ändamål kan främjas genom bidrag till andra ideella organisationer.
- Aktiebolag har som utgångspunkt vinstsyfte.
- Att stödja aktiebolag främjar därför generellt sett inte ett allmännyttigt ändamål.
- Genom det s.k. Chalmersmålet (HFD 2019 ref. 59) har rättsläget ändrats.

Chalmersmålet, HFD 2019 ref. 59

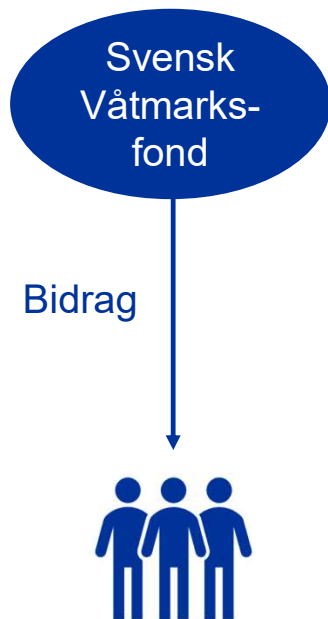

I vissa fall kan bidrag till aktiebolag främja ett allmännyttigt ändamål. Detta förutsätter:

- Att bolaget enligt bolagsordningen har ett allmännyttigt ändamål.
- Att verksamheten i bolaget uteslutande eller så gott som uteslutande främjar ett allmännyttigt ändamål.
- Att bolaget har en vinstutdelningsbegränsning i bolagsordningen.

Ställningstagande från Skatteverket (2022-06-29, dnr 8-1781547).

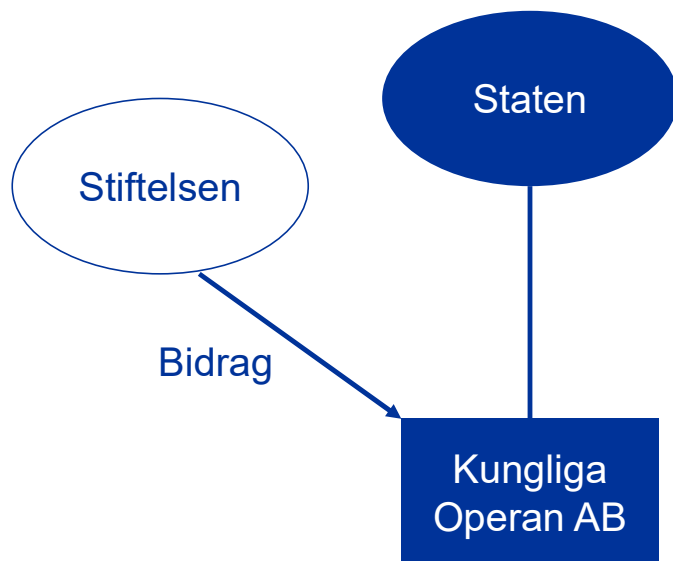
Våtmarksdomen, HFD 2024 ref. 39

- Ny dom från HFD i juni 2024 (HFD 2024 ref. 39).
- Främjande av verksamhet som objektivt sett är av allmännyttig karaktär.
- Medlen kommer till användning för allmännyttigt ändamål.
- Att mottagaren kan få viss nytta i sin näringsverksamhet saknar betydelse.
- Har räckvidden av Chalmersmålet utvidgats?

Skatteverket har utlovat ett uppdaterat ställningstagande.

Kungliga Operan, HFD 2024 not. 53

- HFD 2024 not. 53. Överklagat förhandsbesked.
- Bolagets verksamhet är att bedriva viss kulturell verksamhet.
- Det finns en vinstutdelningsbegränsning i bolagsordningen.
- Vid bolagets likvidation ska behållna tillgångar fördelas bland aktieägarna.
- Måste vinstutdelningsbegränsningen gälla även vid likvidation?
- *"Någon uppgift som ens antyder att bolaget skulle stå inför en likvidation har dock inte lämnats."*

Värdepappersrörelse eller kapitalförvaltning i stiftelse?

- Förhandsbesked från Skatterättsnämnden i maj 2024 (23-23/D)
- Varför är det viktigt?
 - Om kapitalförvaltning = avkastningen skattefri
 - Om värdepappersrörelse = avkastningen skattepliktig
- Speciell investeringsmodell – faktorinvestering
- Kapitalförvaltning enligt Skatterättsnämnden
- Överklagades av Skatteverket

Värdepappersrörelse eller kapitalförvaltning i stiftelse?

- Avgörande från HFD i december 2024 (HFD 2024 not. 76).
- HFD undanröjer Skatterättsnämndens förhandsbesked och avvisar ansökan.

Utredningar

Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet

- Utredning tillsatt den 15 juni 2023 (Dir. 2023:87).
- Skatteincitament för gåvor från juridiska personer till ideell verksamhet.
- Förväntas bidra till ökade donationer till ideella organisationer och därigenom främja olika samhällsnyttiga verksamheter.
- Förslaget ska bygga på det befintliga systemet med godkända gåvomottagare som gäller för fysiska personer (social hjälpverksamhet och vetenskaplig forskning).
- Uppdraget redovisades den 16 december 2024 (SOU 2024:90).
- Tilläggsdirektiv (Dir. 2024:103) den 4 november 2024.
 - Särskilda bestämmelser om avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring.
 - Förlängd tid för denna del av uppdraget till den 19 januari 2026.

Utredningar

Delbetänkande av Utredningen om Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (SOU 2024:90)

- Förslaget innebär att ett skatteincitament för juridiska personer utformas som en skattereduktion motsvarande det förfarande som gäller för fysiska personer.
- Två nivåer med beloppsgränser där två olika reduktionssatser tillämpas inom de olika intervallerna enligt följande:
 - Skattereduktion ges med 25 procent av underlaget upp till 200 000 kr, under förutsättning att underlaget uppgår till minst 2 000 kr..
 - För gåvobelopp över 200 000 kr upp till 400 000 kr medges en skattereduktion med 5 procent.
- Ett undantag från beskattning av någon som direkt eller indirekt äger en andel i den juridiska personen, eller, i fråga om ideella föreningar någon som är medlem i föreningen införs.
- Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Skattereduktionen gäller för gåvor som lämnats efter den 31 december 2025.

Utredningar

Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall

- Syfte att värna den svenska kupongskattebasen.
- Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas på inlösenaktier som tilldelas efter den 31 december 2024.
- Vad innebär förslaget för stiftelser?
 - Tilldelning av inlösenaktier till aktieägare ska i vissa fall behandlas som utdelning i stället för kapitalvinst.
 - För inskränkt skattskyldiga ingen påverkan på beskattningen då såväl utdelningar som kapitalvinster är skattefria.
 - Dock, möjligheterna att disponera över kapitalvinster respektive utdelningar skiljer sig ofta åt enligt stiftelseförordnandet.
 - Dessutom, kapitalvinster ingår inte vid bedömningen av fullföljdskravet, det gör däremot utdelning.

Nyheter från Skatteverket

- Kommer det nya eller uppdaterade ställningstaganden från Skatteverket?
 - Social hjälpverksamhet
 - Bidrag till aktiebolag/näringsidkare

Internationella frågor

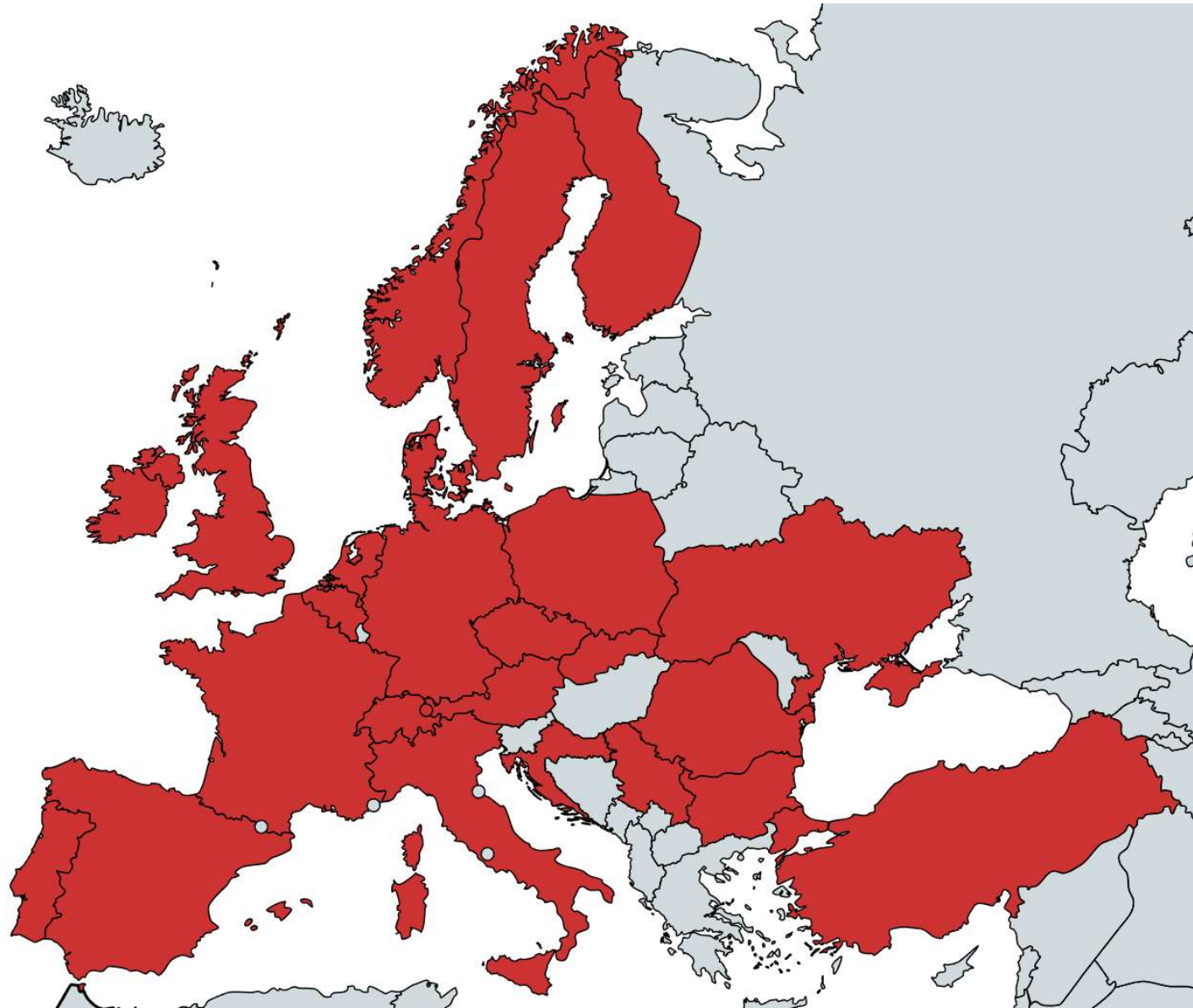
Stefan Einarsson

Philea - Philanthropy Europe Association

- Grundades december 2021 när Dafne (1997) och EFC (1989) fusionerades
- 27 nationella stiftelseföreningar samt mer än 200 individuella stiftelser
 - Representerar indirekt mer än 10.000 stiftelser
- Philanthropy house, Bryssel

Verksamhet

Learn

Erfarenhetsutbyte

Collaborate

Nätverk och mötesplatser

Anticipate

Se och skapa morgondagens
möjligheter

Amplify

Kommunicera
sektorns betydelse
och bygga legitimitet

Enable

Bevaka lagstiftning

Know

Skapa kunskap om
sektorn för internt och
externt bruk

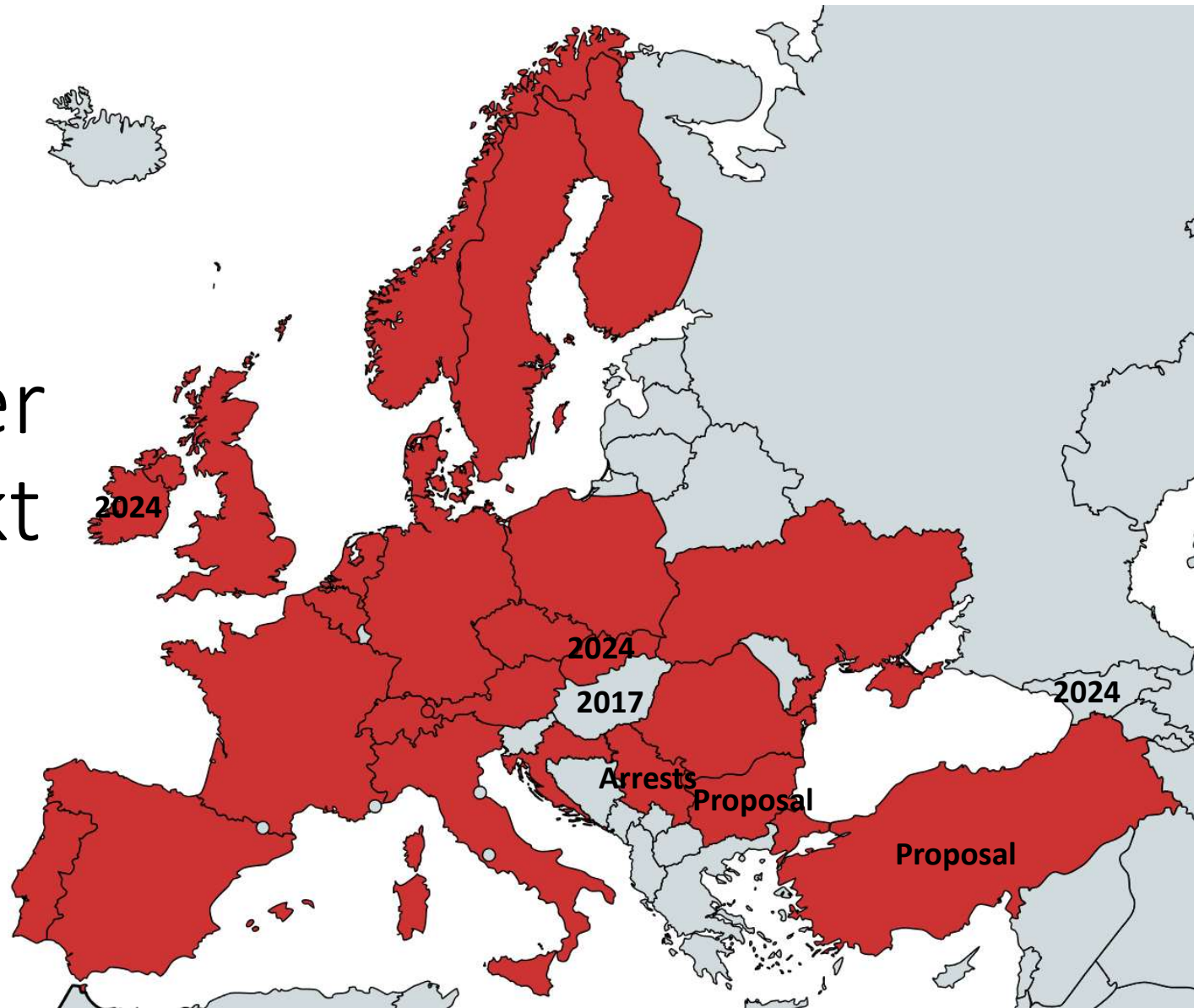
Impact Investing

- Förespråkar saminvesteringssystem
 - Minska risk för kapitalet genom garanterad minimiavkastning
 - EIB och Novo Nordisk samt La Caicha
 - EIF och Norrsken
 - Möjliggöra deltagande för medelstora stiftelser
 - InvestEU kan komma att ha filantropi som ett tema
 - Tillåta användandet av bidrag till investeringar

Nederländerna

- Fullföljd baseras på kapital eller avkastning
- Vinst på samt försäljning av investering
 - Måste gå tillbaka till basen för fullföljd
- Får inte vara intressant för marknaden
- Tillitsbaserat system, kontroll i efterhand
- Funnits sedan april 2024
- Tio till femton stiftelser

Restriktioner för utländskt stöd

Tack för visat intresse

Välkommen till mingel

